

2 Tímóti

Ebeq sáhnsahwe ahtebe ehwehne.

Pora karábúsiipéq míotaq wega iwíáhéna, Ínéga pukinauge éna mah pahsí sehiranúwe. Mah pahsíipéq Poraga Tímótinsabé, Manikáne kaweq arámbéhrí ání míankehboq wene arampehri miraé tauntahunue arambehriúno teawuwe. Wega ahbabáq sansa anehe tanáhráhq sínaraqsábé sehiranéna we pukinaú ehwéhnikákáq moq sehiranue Tímóti teawuwe.

Poraga Tímóti anehe awu pahsíe.

1 ¹Tímótio, íné Porane páhsi sáhnsahwe tagáhno. Sísa Karáhé éhweh síwáhnorinkeheéna Manikánka iwíáhue eqmaq núwátáire. Wensabé aiq pútare atáh kégá oga mérapeq awaq mianeherawoe. Mi ehwéh wehuke terinkeheéna eqmaq núwátáire. ²Arewé nirutaboíru aní móne. Maniká Iteriboreq Sísa Karáhé itene Wahnahnseqka arensabé sirutaboírera séhréh atera arene aru ukij atagéhe.

Sísa éhweh ayehitegurégúinehboq teri terinúno ú ehwehne.

³Náinahbúréhga Manikánka sehgióro ú ehweh kawerue sehgiúwe. Ínéga moq kawerue sehgiúnsábé nirupipeq íre umehia peh kawerire. Wéhékáhnkakaq inokáhqpeqkákáq ínéga púreq aruqarurutaq arensabé ahrreraq matawéna púreratena Manikánsabe kaweróne ata atauge. ⁴Are áuwátáutaq ibisaronayabé niahrreraq matawéna arensabé nirutaboíratóge. Nirupipeq eyoyóinkehboq are tagéyabe níre. ⁵Arega Manikánsabe kawerue aiq pútare atahnawe niahrreraq kéhre. Íné aiq tagaríomé arenanahrá Áróisireq arenano Íyúnísireqka ebeqme Sísansabé aiq pútare atáróyah anehe arega moq wensabé aiq pútare atároné.

⁶Néne niyahnkaratáté arenaneq táhtoqme púreratáráutaq Manikánka miraúno urai arámbéhrí teawena págege atáráire. Teawátái arámbéhríwé tauntahunue mira aruqarurúno. ⁷Manikánka áhree sansa íre sokigi aiátáire. Peh págegeue mé sansamé, mó keyábé irutaboíré sansamé, tabasíwe mé sansamé sokigi aiátáire.

⁸Itene Wahnah Sísa éhweh teri terinéyabe íre ayehitegurégúúno. Karábúsiipéq míónsábé ínénsabe moq íre ayehitegurégúúno. Sísa éhweh

teri terinónayabé mó kegá áwíoqneherawoe. Áwíoqnehransabé íre áhreia Manikánka págege atahnah teri terinúno.

⁹Wewene kaweq anímári míageheéna Manikánka omaq itena kaweritáráire. Íre itega kawerue arambehriuraunayabé kaweritáráire. Írakaumo. Peh wewe awahbeh iwíáhue séhréh aitena kaweritáráire. Naho naho mah marákó marákó íre kotaq Manikánka iwíáhéna, Sísá Karáhéga miráinayabé wehuke arutaboirána kaweritanauge úwe.

¹⁰Arutaboirána, Kaweritanauge úwana Sísá Karáhé, ite kaweritéh ánínká marakóipeq tunsabe Manikánka arutaboiritéh sánsá sokigi aitowe. Marakóipeq tuena pukéna oga úkúnsabe amahnága ite pukéyabe íre áhreúne. Írakaumo. Itega tagarionawe Manikáne kaweq ehwéh irona puaq oga mía míaoneheqmúne.

¹¹Manikánka ínénsabe, Sísá éhweh koreri teriné íné nuwahbeh ehwéh kosíwáhnorúno éna eqmaq núwátáire. ¹²Eqmaq núwátáirana teníátái ehwéh sehgiúnsábé níwíoqnahwe. Aiq pútare atáráu anímé aiq tagarío púana wensabé íre niyehitegurégúuge. Írakaumo. Manikánka teníátái arámbéhrí mókakeakáq Sísá tuina tanáhráqkákáq wahnahnaintahráhire. Íné tagaríomé wega kawerue wahnahnaintanawire.

¹³Ínéga peh aiq pútaq ehwéh áwáhnorurauge. Moke áwáhnorurau ehwéh ambubu atiahno. Ínéga áwáhnoruraunserah mó ke síwáhnorúno. Sísá Karáhénsabe ahriahri aiq pútare ateq wensabé anotahtaq arutaboírúno. Wereq mía míae síwáhnorúno. ¹⁴Manikánka áwáhnorurau ehwéh áhnte kaweq ehwéhnirah kawerue ahreraq matawé ambubu atiahno. Kawerue mirainkeheéna Manikáne Awanka itene irupipeq mía míaéna séhréh aitahráhire.

¹⁵Are tagariahnawe Pígérúsireq Érámogénireq moke Esia marákórápéqté kéreqka íné nuwera pokurowe.

¹⁶Íné karábúsiipéq míónsábé Ónésíma íre ayehitegurégúia séhréh aintaráinsabé nirupipeq eyoyóurairé. Minayabe itene Wahnahnka mi karírónánínsabé arutaboirána séhréh aritankeheéna púreruge. ¹⁷Ónésíma Aroma suwahpeq suraitaq ínénsabe áhnte ninebahréna íné tagaraitaq séhréh aintáráire. ¹⁸Are aiq tagariahnawe íné Épésá suwahpeq míarautaq wega áhntetaq séhréh aintáráire. Séhréh aintaráinsabé itene Wahnahnka tuinagake Ónésímansabé arutaboirána kaweróne atankeheéna púreruge.

Sísane arambehri sehgieyabe pabeqme ehwéhtáróe.

2 ¹Tímótio, are nénahni úkurone. Are Sísá Karáhéne ani míahnana wega arensabé arutaboirána séhréh atéhnsábé págege aní míahnno. ²Áhnte kegá míarotaq are áwáhnorurauge. Manikáne ehweh kawerue sehgiara mó ke síwáhnororaho ke síwáhnorúno.

³Págege sontiá ánínká éréyabe íre áhreire. Mina inserah arega Sísá Karáhéne arambehri miraónayabé áwíoqnehrataqmé íre áhreia peh

kawerue mira aruqarurúno. ⁴Sóntía anínká wene kíápéténine arambehri kawerue mirainiéena wenawahpeqte árámbéhrí moq íre miraire. Írakaumo. Kíápéténiga kaweróne atankeheéna kawerue arambehrire.

⁵Árésisiéna pehbeheráh poki anínká ápeq pehipi íre meyéhre. Árésisi sansá tábúsoqme sehgi ánínká kiotaikínaraq ápeq meyéhre.

⁶Wahba só uqmarera náwe soráhwe. Ménsámehnsá nera kahnaraq abobiah taebewe arambehrii anínká ebeq koawaq miankéhe.

⁷Mah pabéqmé éhwéhtáro iwíáhue iro. Itene Wahnahnka tábúsoqme iwíáh atahnaraq moke ahtebankehe.

Áwíoqnehrataq Sísane sánsá sehgioneheqmúne ú ehwehne.

⁸Kaweq ehwéh teawátáume ahreraq matiahno. Teawátáu ehwéhmé Sísá Karáhéwé Tébitine anahwa míowe. We wehukení ména pukéna mó oga úkúwe. ⁹Mah kawéq éhwéh teri terinuraunsabé níwíoqnéra ahbabáq ani tahnsa séniraté táhrarera meniqlmera karábúsiipéq móintówe. Karábúsiipéq móintera Manikáne ehweh íre saiqnaruahráhowe.

¹⁰Níwíoqnéyabewé, karábúsiipéq méyabewé, séniraté táhrareyabewé, minawarinsábé íre áhreuge. Manikánka omaq sitéh kégá Sísá Karáhénsabe aiq pútare atera oga mérapeq awaq miageheéna mi ke séhréh aritanauge. Segá wene kaweq matábúrápéq pokue mitaq ahriahri weba mía míaiageheéna séhréh aritanauge. ¹¹Teawéna ehwéh peh aiq pútaq ehwéhnéna mahraréna,

We pukútaq ite moq pukowane. Minayabe wereq oga mía

míaoheqmúne. ¹²Áwíoqnehrataq wene sánsá ambubu atíáhnaraqmé wereq moráráq wahnahnoneheqmúne.

Áwíoqnehrataq wensabé ahqáho atáhnaraq mókake wega itensabé moq ahqáho aitanawire. ¹³Wene sánsá sehgioneheqmúne íwíáho kégá íre mirairataq Manikánka mirainauge urai ehwéh sehginawire. Wene sánsá íre anteruahráhire. Írakaumo. Íre anteruahráhi puana sehginawire ire.

Manikáne arambehri tauntahunue miraúno teawu ehwéhne.

¹⁴Mah ehwéh ahreraq sito. Manikánka tagariéhtáq pehgáriq naneqsabé íre ehwehoro terio. Pehgáriq naneqsabé ehwehonka íre séhréh aritahráhire. Írakaumo. Íre séhréh aritasa peh íráh ké ahbabáq aritéhre.

¹⁵Manikánka arensabé kaweróne atankéhboq wene arambehri kawerue miraúno. Mirainaraq arerene arambehriyabé íre ayehitáhnah peh Manikáne ehweh kawerue ahtebé tábúsoqme síwáhnorinkehe. ¹⁶Íre Manikáne iwíáh peh wehukene iwíáh ehwehmé, abehq múguwahgu ehwéhmé pehragáhnó. Abehq múguwahgu ehwéh íráh kéwé mi ehwéhnká íre kaweq iwíáh aritéhrara Manikáne sansá sinehepeq súáhwe.

¹⁷Náonka wehukeníné anonka íre kaweratéhraa anotah naonkákáq míéhre. Mina inserah abehq éhwéhnká wehukeníné

iwiáh íre kaweraruanawire. Mina tahnsa abehq éhwéh iraréya aníte Íménéúsireq Pírétúsireq míehye. ¹⁸Sega aiq pútaq ehwéh suera péhe éhwéh mahraréra, Ite pukérapeq iriwe oga úkuraunayabé mókake mó íre irigonehe óye. Sene ehwehnka táhmaro íráh kéné iwiáh íre kaweraritehye.

¹⁹Anotah ebáhnabaga íre kúrugúruia peh págegeue kagainserah Manikánka miraú naneq áwahewé peh págegeue kagaire. Manikáne ehwehnka mahraréna,

Itene Wahnahnka moke wene animári tagaríéhre ire.

Wene ehwehnka mó mahraréna,

Itene Wahnah tagarione irare keo, ahabábq pehragéq peh kaweqtaq mía míaoro ire.

²⁰Anotah nahtápéq áhnte kunúbawárinkákáq antehyamárinkákáq kéhre. Mó antéhyámárimé áhnte moné tahnsa antéhyámárimé. Mó antéhyámárimé peh awankátate miraia antéhyámárimé. Mó antéhyámárimé peh marakórate miraia antéhyámárimé. Abehq árámbehriéyabewé íroke antéhyámé awehrare. Kaweq arámbehriéyabewé peh morá kaweq antéhyá ábérehre. ²¹Wehukenínká íre kaweq sansá suena kaweqtaq mía míaéna we kaweq antéhyá tahnsanire. We aiq pútaq Manikáne ani ména itene Wahnahne arambehriire. Wega moke kaweq arámbehri miraorahire.

²²Ahrari abarié iwiáh kahnahwe mi iwiáh sue móbeq míahno.

Peh kaweqtaq méwé, aiq pútaq ehwéh ambubu atawéwé, mó keyábé arutaboiréwé, aru ukiqme méwé, mah sansámári sehgio. Sirupipeq ahabábq íre kéh kégá mi sansámári miraigehe. Sega itene Wahnahnsabé áhrabue mahraréra, Séhréh aito éra mi sansámári miraigehe.

²³Abehq múguwahgu ehwéhmé pehragáhno. Are tagariahnewe múguwahgu ehwéhmé tobehorahi naneq mire. ²⁴Itene Wahnahne arambehri ani teawe, Íre ehwehúno. Írakaumo. Peh mó ke míéhrarabeq áyáteh sansá sue uwareasa ání mé kawerue síwáhnorúno ato.

²⁵Wene ehwehnsabé íre kowe atáh ké pehwehrue mónkakáq síwáhnorínana Manikánka séhréh aritahnara sene ahabábq sansa suera aiq pútaq ehwéh iragéhe. ²⁶Wene arambehri miraigeheéna owainawanka ahabábq ke saiqnaríéhre. Saiqnaríéhra aiq pútaq ehwéh íréhrataq sega tábúsoqme iwiáhéra owainawane ahabábq sansa suera kaweqtaq míagehe.

**Anehe tanáhráq wehukega áhnte ahabábq
sansan neherawoe i ehwéhne.**

3 ¹Anehe tanáhráq anotah íre kaweq sunúq sinae. Minawé iro. ²Mi tanáhráq wehukega peh seyensabé suwahbanae. Móneyabé sirutaboiro ke méra píribahri saiyo ke míanehrawoe. Mó ke áhnte ehwéh

aritera sinoibone ehweh anteruaneherawoe. Mó keyábé kawerowe íre arítáh ké míaneherawoe. Maniká awahbeh sansánsábé íre suwahbáhna ke míaneherawoe.

³Mó keyábé íre sirutaboioneherawoe. Íre insahwé arítáh ké míaneherawoe. Íre insahwé aritera síéhruruo ke míaneherawoe. Íre tabasíwe mía aisobuya ké míaneherawoe. Kaweqtaq méyabe suwahrieh ke méra ⁴owinahwino ke míaneherawoe. Apubúue íre kaweq sansánoneherawoe. Ite anotah ke úne íwíáho ke méra Manikánsabe iuwahriehre oneherawoe. Mah marákóipéqté náneqsabé sirutaboiro ke míaneherawoe.

⁵Sega peh ábóraqsabé Manikáne sansá miraéra peh Manikánka págege aritahráhi sansánsábé ahqáho atera íre miraowe. Moke mina tahnsano ké sueq móbeq miáhro.

⁶Mina tahnsa kégá múguwahgu ahreroné nahtapeq pokue ehnenenue síwáhnorowara sene péhe éhwéh íráhwe. Mi ahrérónká áhnte ahbabáruronsabé sirupipeq umehire. Íre kaweq naneqmarínsábé sigará pabeku pabekuire. ⁷Sigará pabekirara sega mó síwáhnori aní mó síwáhnori aniné ehweh irera peh Manikáne aiq pútaq ehwéh íre íráhwe.

⁸Wehukéníté sensíwíq Sánésireq Sámbarésireqka Mósísinsabé ahqáho atóyanserah mi sansáno wehgá aiq pútaq ehwéhnsábé ahqáho atáhwe. Manikáne ehwehnsabé ahqáho atáh púara peh múguwahgu iwíáhurowe. ⁹Mi aníténé ahbabáq ábóraq konserah ómiga mi kené ahbabáq mókake tagagehe. Minayabe mó kegá sene ehwehnsabé íre aiq pútare arítáh púara sene arambehri íre anotah úkorahire.

Manikáne ehweh ambubu atawé sehgio i ehwéhne.

¹⁰Arega menah ínéba míarona puah néne sánsá aiq tagariahne. Maniká awahbeh sansá síwáhnoréna kaweq sansánuraue. Moke néne sánsámé arega áwahe aiq tagariahne. Manikánsabe aiq pútare atena wene sansá ambubu atawéna uwaresa áni ména mó keyábé nirutaboiruge. Tabasíwe aní míóge.

¹¹Are tagariahnawe mó kegá íné níwíoqnarowana níeruraire. Ántióka suwahpeqkakáq Áíkónía suwahpeqkakáq Árísata suwahpeqkakáq míaroutaq anotahtaq níwíoqnarowah tagariahne. Níwíoqnarotaq itene Wahnahnká séhréh aintarái puana íné kaweqtaq míóge. Sega íné íre nubiq suahráhurowe.

¹²Ite tagarionawe Sísa Karáhéreq méra kaweqtaq méyabe suwahbeh kewé mó kegá síwíoqnaneherawoe. ¹³Ahhbabáq kereq péhe éhwéh síwáhnoro kereqka mó kené péhe éhwéhnsábé aiq pútare arítáhwe. Sega múguwahgu agéra síwáhnorirataq íréhra kegá moq péhe éhwéhnsábé aiq pútare aritaneherawoe. Sega amahnága ahbabárára mókakewe anotah ahbabároneherawoe.

¹⁴Arewe aiq pútare ate ahtebarona sansá kawerue sehgio. Are tagariahnawe itega kaweq ehwéh are áwáhnoruraunayabé kawerue sehgio. ¹⁵Are animai míaronaraq Manikáne ehweh sáhnsahe sansa áhwárarone. Áhwárawe wene ehweh ahriahri sáhnsahonaga ahtebé Sísá Karáhénsabe aiq pútare atárónana kaweratáaire.

¹⁶Manikáne ehweh sehiranutaq Manikáne Awanka iwíáh aritena séhréh aritowe. Manikáne ehweh ahtebáhnaga síwáhnoronaraq múguwahgu ehwéh tábúsoq sitahráhone. Ahbabáq sansa tábúsoq sitahráhone. Manikáne ehweh ahtebáhnaga aiq pútaq ehwéh mé kaweqtaq mé sansamé terienawe kawerue síwáhnororahóne. ¹⁷Wene ehwehnka ite Sísá tagariona kegá kaweq sansánéq moke kaweq arámbéhrí miraorahúne.

Manikáne ehweh págegeue pahsuo i ehwéhne.

4 ¹Sísá Karáhéga tuinagake moke oga míáh kéreq pukia kéreq sainsuankéhe. Wega tuinaraq ahriahri wahnahnaitanawire. Minayabe wereq Manikánseq tagariehya puah teawéna ehwéh kawerue iro. ²Manikáne ehwehnsabé suwahbeh kereq íre suwahbeh kereq teri terinúno. Se iragéhboq kawerue síwáhnorúno. Wene ehwehnka sirupipeq pankehboq págegeue síwáhnorúno. Sísansabé aiq pútare atera wene sánsá kawerue sehigigéhboq kawerue síwáhnorúno. Maniká awahbeh sansá síwáhnorinaraq uwareasa ání míahno.

³Írátíahno. Mókake wehukega aiq pútaq ehwéh mé íre irera peh seye suwahbeh naneqsabé sirutaboironeherawoe. Seye suwahbeh ehwéh síwáhnoro keyábé, Íwáhnorigehboq máhoro aritaneherawoe. ⁴Sega aiq pútaq ehwéh sinehepeq suera wehukene áwahe ehwehnsabé aiq pútare aritaneherawoe.

⁵Ahriahri peh kaweq iwíáhúno. Kaweq sunúqkákák íre kaweq sunúqkákák ahriahri Sísane sánsá sehgio. Áhnte kegá Sísá éhweh iragéhboq teri terinúno. Manikáne Awanka teawátái arámbéhrí miraue parabaruo.

Poraga, Kagai apéq náninkéhe i ehwéhne.

⁶Íné pukona tanáhráq aiq sinaire. Mi tanáhráqmé aiq wahtonire. Asiu kegá sene sánsánéra náhniáq sera ano Manikánsabe titiréra ahkiónserah íné moke néne arambehriyabé moq Manikánsabe titiruge. ⁷Manikánka níatái arámbéhrí kawerue mira aruqaruruge. Mi arámbéhrí aiq parabarúoge. Sísane sánsá íre susa peh kawerue sehgiúge.

⁸Wehukenínká árésisiéna kiotaiki aní awahriq ayáhúq áwínserah Manikánka kaweqtaq kagai apéq náninkéhe. Minayabe itene Wahnahnka ínénsabe, Kaweqtaq míahne aintankéhe. Mi apéq íópeq intena we tuinagake náninkéhe. Wega tábúsoqme iwíáhue sainsuahnarag íre

ínébataq náninkéhe. Írakaumo. Ómi we tuina tanáhráqsábé áwénuno ke ápeq siena kawerowe aritankéhe.

Poraga Tímótinsabé, Ínéba apubúue súno ato ehwéhne.

⁹Arega miraorahinaraq iwíáhue tagé ínéba apubúue súno. ¹⁰Témásiga mah marákóipéqté náneqsabé arutaboirena íné nuwena Tésárónáika suwahpeq pokuraire. Káréséniga Kárétia marákórápéq pokurairana Táitásaga Támésia marákórápéq pokuraire.

¹¹Árúka webataq ínéreq mioye. Néne arambehriwe Máhkaga kawerue séhréh aintahráhi aní míre. Séhréh aintankéhboq meqme súno.

¹²Tíkíkúsiwe Épésa suwahpeq eqmaq áúwátáuge.

¹³Néne káhq ambántá Tóasa suwahpeq Kápúsine nahtapeq matauge. Ínéba sinaraq minaakaq púkuwarínkákáq sehirania kanéhwárínkákáq mewe súno.

¹⁴Káhpah kaweraqari aní wenáwíq Árékásántaga anotahtaq íre kaweraintáráire. Minayabe itene Wahnahnka kamah awinkéhe. ¹⁵Wega itene ehwehnsabé págegeue ahqáho aitaráinsabé arega we auráq matiahno.

¹⁶Téhwe sega ehweh aintárótaq ómiga íné íre níéhnehia nuwera pokurowe. Minayabe Manikánka kamah arinehoéna sensabé púrerarítáráuge. ¹⁷Nahnsonka itene Wahnahne ehweh irageheéna tábúsoqme teriátáutaq itene Wahnahnka íné séhréh aintena págege aintáráire. Sega nubi q suaneheraurotaq wega séhréh aintárái puara túbáh agurowe. ¹⁸Ahbabáq aintéhakake Manikánka séhréh aintankéhe. Wega wahnahnirabeq íopeq míankeheéna tumeiqmena móintankéhe. Ahriahri wensabé iwíáh íwíáh atanéhe. Aiq míre.

¹⁹Ákúírareq wene ahre Párisírareq Ónésíma karirónáninseqsabé iroro terio. ²⁰Érásátiga Kórína suwahpeq míéhre. Tárópíma awahreuirana Mírétúsi suwahpeq áúwátáuge. ²¹Opeq íre sinaraq ínéba súno. Mahtaqté ánimári sensíwíq Íyúbúrusi, Púrenísi, Árinúsi, Káróriarehga arensabé iraúno atáhwe. Sereq ómi mahtaqté Sísa tagaríáh kéreqka arensabé iraúno ewe.

²²Itene Wahnahnka arereq mía míaire. Wega arensabé arutaboirena séhréh atéhre.